

KS/2024:264

§ 153

Yttrande - Remiss - Nätt och jämnt. Likvärdighet och effektivitet i kommunsektorn

Bakgrund

Utjämningskommittén 2022 har haft i uppdrag att göra en bred översyn av systemet för kommunalekonomisk utjämning och LSS-utjämningen samt vid behov föreslå förändringar. I uppdraget har också ingått att se över vilka av dagens riktade statsbidrag som, skulle kunna inordnas i det generella statsbidraget till kommunsektorn. Därutöver har kommittén haft i uppdrag att lämna förslag till åtgärder för att motverka höga och ökande skattesatser i kommuner och regioner Inklusivt åtgärder för att minska risken för negativa bieffekter av inkomstutjämningen på tillväxten.

Förändringarna som föreslås i betänkandet föreslås införas från och med 1 januari 2026.

Ärendets beredning

Ärendet har handlagts av chefekonom Katarina Bondesson

Kommunstyrelsens presidium har behandlat ärendet vid sitt beredningsmöte 2024-09-17.

Yttrande

Emmaboda kommun anser att utredningen gjort ett bra grundarbete med att uppdatera och anpassa beräkningsmodeller och värden för att komma så nära en realistisk utjämning som möjligt. Vi önskar att en kontinuerlig uppföljning av systemet införs för att det ska fungera tillfredsställande utifrån givna förutsättningar även i framtiden.

Översyn av riktade statsbidrag

Den här utredningen, likt så många tidigare, presenterar en tydlig bild av problematiken med riktade statsbidrag, i synnerhet för små kommuner. *Emmaboda kommun poängterar starkt* vikten av att minska antalet riktade statsbidrag och för de riktade bidrag som blir kvar krävs ett förenklat ansöknings- och redovisningsförfarandet för att det ens ska bli lönsamt att lägga tid på att göra en ansökan. Det behöver också införas ett riktmärke likt det utredningen föreslår på minst 100 000 kronor/kommun/riktat statsbidrag för att det ens ska löna sig för små kommuner att lägga tid på att ansöka om ett riktat bidrag.

Emmaboda kommun ställer sig bakom de förslag utredningen presenterar vad gäller översynen av riktade statsbidrag.

Översyn av inkomstutjämningen

Emmaboda kommun anser att utredningen med ett väl genomarbetat underlag visat att inkomstutjämningen inte är tillväxthämmande.

En förutsättning för att inkomstutjämningen ska fungera som det är tänkt är att de värden som används är uppdaterade till dagens nivåer. *Emmaboda kommun bifaller* därmed samtliga förslag som utredningen presenterar vad gäller översyn av inkomstutjämningen.

Översyn av kostnadsutjämningen

Gles bebyggelsestruktur

Emmaboda kommun ställer sig bakom förslaget om en ny metod, som utgår från befolkningens faktiska bosättningsmönster, för att fånga upp merkostnaderna kopplat till gles bebyggelsestruktur. Vi vill också poängtera vikten av att låta Lunds universitet framgent förvalta och utveckla det nya gleshetsmättet då det är av extra relevans för att skapa jämlika förutsättningar att bedriva kommunal verksamhet i hela landet.

I övrigt *bifaller Emmaboda kommun* förslagen gällande de olika delmodellerna i kostnadsutjämningen.

Översyn av LSS-utjämningen

I Emmaboda kommun ser vi att vi kommer drabbas negativt av utredningens förslag att ta bort personalkostnadsindex från LSS-utjämningen. Emmaboda kommun föreslår att förändringen av LSS justeras under tio år istället för fem. Alternativt säkerställer att det riktade statliga bidraget riktat till mindre kommuner införs för att finansiera brukare/boenden med särskilt stora vårdbehov.

Övrigt

Emmaboda kommun bifaller övriga förslag i utredningen under följande rubriker; Översyn av strukturbidragen, Införandebidrag, Effekter vid sammanläggningar samt Åtgärder för att motverka höga och ökande skattesatser i kommuner och regioner.

Konsekvensbeskrivning

För Emmaboda kommuns del så innebär det nya förslaget en ökning i den kommunalekonomiska utjämningen med + 13,2 mkr år ett, och +12,9 mkr år fem, då man utgår från 2024 års siffror. I den totala summan ligger för år ett en minskning för LSS på 2,3 mkr och för år fem 9,1 mkr.

Beslutsunderlag

- Remissmissiv – Nätt och jämnt Likvärdighet och effektivitet i kommunsektorn
- Betänkande – Nätt och jämnt Likvärdighet och effektivitet i kommunsektorn – SOU – 202450 del 1
- Betänkande – Nätt och jämnt Likvärdighet och effektivitet i kommunsektorn – SOU – 202450 del 2
- Yttrande – Remiss Nätt och jämnt Likvärdighet och effektivitet i kommunsektorn

Kommunstyrelseberedningens förslag till Kommunstyrelsen

Kommunstyrelsen beslutar

att anta yttrande enligt ovan på Remiss SOU 2024:50 Nätt och jämnt - Likvärdighet och effektivitet i kommunsektorn samt

att översända yttrandet till Finansdepartementet

Beslutet skickas till
Finansdepartementet